శ్రీ శంకర జీవితం

ప్రవచనం

బ్రహ్మశ్రీ చాగంటి కోటేశ్వరరావు శర్మ

ఎమెస్కో

శ్రీ శంకర జీవితం

శంకరభగవత్పాదులు కారణజన్ములు. మనందరిలా జన్మించిన వారు కారు. మనం దేనికోసం జన్మిస్తామంటే గత జన్మలలో చేసిన పాప పుణ్యాల ఫలితాలను అనుభవించటం కోసమని ప్రాకృతమైన శరీరంలో ప్రవేశించి ఆ కర్మ ఫలితాన్ని సుఖంగా, దుఃఖంగా అనుభవిస్తుంటాం. శంకరుల జీవితం అటువంటి జీవితం కాదు. వారు సాక్షాత్తుగా సదాశివుడే. కైలాసవాసియైన శంకరుడికి, కాలడియందు జన్మించిన శంకరునకు అభేదం. ఇద్దరూ ఒక్కటే. స్వామి అనేకమైన అవతారాలను స్వీకరిస్తాడు. పరబ్రహ్మ 'పరిత్రాణాయ సాధూనాం. వినాశాయచ దుష్కృతాం ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే.' అన్నారు. ఒక్కొక్కనాడు లోకంలో రాక్షసులతాకిడి ఎక్కువగా ఉంటుంది. ధర్మము ఇబ్బంది పడుతుంది. మళ్ళీ ధర్మసంస్థాపన చేసి రాక్షస సంహారం చేయుటం కోసమని ఈశ్వరుడే అవతారాలను స్వీకరించి కరచరణాదులతో కదిలివచ్చి రాక్షస సంహారం చేస్తుంటాడు. ఒక్కొక్కనాడు లోకంలో భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాల ప్రబోధాలు చెయ్యడం కోసం కూడా భగవానులు అవతారం స్వీకరిస్తాడు. అలా శంకరభగవానులు స్వీకరించిన మహోత్కృష్టమైన అవతారాలలో ఆదిశంకరాచార్యుల వారి అవతారం ఒకటి.

శంకరులు మాధవ మాసంలో జన్మించారు. చైత్ర మాసాన్ని మధుమాసం అని పిలుస్తారు. వైశాఖ మాసాన్ని మాధవ మాసం అని పిలుస్తారు. వైశాఖ మాసంలో శంకరభగవత్పాదులు జన్మించారు. వైశాఖ మాసానికి మాసముల రీత్యా ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రశస్తి ఉంది. ఇది పృథ్వీ సంబంధమైన నెల. ఈ

సమయంలో రెండు వస్తాయి. ఒకటి మల్లెపూవు. రెండు మామిడిపండు. మామిడి పండు అపారమైన మాధుర్యానికి గుర్తు. మల్లెపువ్వు అపారమైన సువాసనకు గుర్తు. శంకరభగవత్పాదులు కూడా వైశాఖ మాసమునందే అవతారాన్ని స్వీకరించారు. వైశాఖ మాసంలో జన్మించిన శంకరభగవత్పాదుల వారి మాటలు కానీ, స్తోత్రాలు కానీ వారు చేసిన ప్రకరణాలు కానీ, వాఖ్యానాలు కానీ అవి మధురాతి మధురాలు. వాక్కునకు మాధుర్యం లేకపోతే అది ఆస్వాదించబడదు. అది ఎంత గొప్ప విషయమైనా కానివ్వండి. అది చెప్పే వాడి మాటయందు కాఠిన్యం ఉందనుకోండి. ఆ చెప్పే మాట పది మంది వినటానికి ఇష్టపడరు. ఆ మాట సరళంగా వినే వారి హృదయాన్ని రంజింపచేసేటటువంటి కోమలత్వంతో, మాధుర్యంతో, ప్రతిపాదింపబడాలి. వాక్కు మాధుర్యాన్ని కలిగి ఉండి. అటువంటి వాక్కును ప్రతిపాదించటంలో శంకరులకు శంకరులే సాటి. అటువంటి శంకరులు. సువాసనతో కూడిన వాసంతికా పుష్పం అంటే మల్లెపువ్వు పుట్టే మాసంలోనే వారు కూడా జన్మించారు. మల్లెపువ్వులు ఈ మాసంలో విశేషంగా వస్తాయి. మల్లెపువ్వు అసురసంధ్యా కాలంలో బాగా విచ్చుకుంటుంది. సాధారణంగా పద్మం సూర్యకిరణాలు తగలగానే ఉదయం వేళ విచ్చుకుంటుంది. మల్లె పువ్వు ఉదయం వేళ విచ్చుకోదు. బాగా అసురసంధ్యవేళలో అంటే ఉత్తర సంధ్యయందు చీకటి పడుతూండగా బాగా విచ్చుకుని విశేషమైన సువాసననిస్తుంది. దానికి సంధ్యాకాలం అని పేరు.

సంధ్య అంటే రెండు సంకల్పాల మధ్యలో ఉన్న అసలు ఏ సంకల్పమూ లేని చైతన్య స్వరూపమైన స్థితి. అంటే మీకు ఇంకొక విధంగా చెప్పాలంటే మనం నిద్రలేచింది మొదలు మనసులో నిప్పుల్లోంచి రవ్వలు పైకి వచ్చినట్టు అనేకమైన అలోచనలు వచ్చేస్తుంటాయి. ఆ ఆలోచనలకు ఇంక ఎడతెరిపి ఉండదు. అవి అలా పుట్టేస్తుంటాయి. అందుకే మనస్సనగా సంకల్ప వికల్ప సంఘాతం అంటారు. అసలు మన యథార్థ స్థితి ఎక్కడ ఉన్నది? అంటే

రెండు సంకల్పాలకు మధ్యలో ఏ సంకల్పం లేకుండా ఉన్న కొద్దిపాటి సమయమేదున్నదో అది ఏ సంకల్పంలేని సమయం. ఆ సమయం మన నిజస్వరూపం. అది ఆత్మ. అటువంటి ఆత్మ స్వరూపం సంధ్యా సమయంచేత ప్రతిపాదించ బడుతోంది. అందుకే 'సంధ్యారంభ విజృంభితం శ్రుతిశిరస్థానాం తరాధిష్ఠితం' అంటారు. శ్రుతి శిరస్సు అంటే వేదముల చిట్టచివర ఏర్పడినవి ఉపనిషత్తులు.

ఉపనిషత్తులు జ్ఞానభాగాలు. జ్ఞానాత్ కేవల కైవల్యం. జ్ఞానం చేత మాత్రమే మోక్షమొస్తుంది. అందుచేత అటువంటి జ్ఞానకాండలో ఉన్న అద్వైత సిద్ధాంతాన్ని ప్రచారంచేసి ఆత్మ తత్త్వాన్ని ఆవిష్కరించారు. 'మోక్షం ఎప్పుడో ఎక్కడో నువ్వు ఏదో చేస్తే వచ్చేది కాదు. నువ్వు సహజంగా మోక్ష స్వరూపుడవు. నువ్వు బంధమునందున్నవాడివి కావు. ఇప్పుడే ఇక్కడే మోక్షాన్ని పొంది ఉన్నావు. అది నువ్వు తెలుసుకోలేదంతే. తెలుసుకుంటే మోక్షం పొందినవాడివే' అంటారు శంకరులు. శంకరుల తర్కం సామాన్యమైన వాదం కాదు. వారు ప్రచండ ఝంఝామారుతం.

శంకరభగవత్పాదులు రాకముందు దేశంలో అనేకమైన వాదాలున్నాయి. రకరకాల వాదాలతో వేదంలోంచి ఎవరికితోచిన సిద్ధాంతాలను వాళ్ళు ప్రతిపాదన చేసారు. శంకరులు అడుగుపెట్టారు. మనకి ఒక గమ్మత్తు ఉంది. కేరళరాష్ట్రానికి, కాశీపట్టణానికి ఈ రెండిటికీ భారతదేశంలో భౌగోళికంగా ఒక ప్రత్యేకస్థానం ఉంది. ఒకసారి పరిశీలన చేసి చూడండి. కేరళ రాష్ట్రంలో అంటే శంకరాచార్యుల శాపానికి ముందు మాట నేను చెప్తున్నది. శంకరాచార్యులవారు శాపమిచ్చారు కేరళ రాష్ట్రానికి. ఒకటి, ఈ రాష్ట్రం ఇంత గొప్పదయినా రాబోవు కాలమునందు ఇక్కడ భారతదేశంలో తర్క ప్రచారం చేయు పీఠం ఉండకుండుగాక అని శపించారు. అందుకే కేరళలో శంకరాచార్యుల వారు పుట్టినా పీఠంలేదు. కర్ణాటకలో పీఠం ఉంది. రెండు, ఇంటి వెనకాల సమాధులు కూడా వెలయు గాక. ఇళ్ళ వెనకాతల సమాధులు

కట్టుకునే వాళ్ళ సంఖ్య అక్కడ ఎక్కువ. మూడు, సనాతన ధర్మమై వేదంచేత ప్రతిపాదించబడిన సిద్ధాంతాన్ని తిరస్కరించి జీవించేవారి సంఖ్య ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతంగా కేరళ భావింపబడుగాక. కేరళ అందుకే అలా అయిపోయింది. ఇదీ ఈనాటి కేరళ పరిస్థితి గురించి నేను మాట్లాడటంలేదు. నేను మాట్లాడుతున్న కేరళ రాష్ట్రం శంకరభగవత్పాదులు జన్మించినప్పటి కేరళ రాష్ట్రం. ఇప్పటికీ ఆ వాసనలు కేరళ రాష్ట్రంలో కొన్ని ఉన్నాయి. ఏవి అంటే కేరళయందు రెండెక్కువ. ఒకటి కొబ్బరికాయలు. రెండు అరటి పండ్లు. కొబ్బరికాయలు, అరటిపండ్లు ఉంటే ఎందుకండీ? మీరు గుళ్ళో కెళుతున్నారని ఏమిటి గుర్తు? కొబ్బరికాయ, అరటిపళ్ళు చేతిలో ఉంటాయి. తోటకూర, గోంగూర పట్టుకున్నారంటే మీకు తెచ్చుకుంటున్నారు. కొబ్బరికాయ, అరటిపళ్ళు చేతిలో పట్టుకున్నారంటే దేవాలయానికి వెళుతున్నారు.

నంబూద్రి బ్రాహ్మణులు విశేషమైన జ్ఞాన సంపన్నులు. అపారమైన సదాచార సంపన్నులు. అటువంటి నంబూద్రి బ్రాహ్మణులకి ఆవాసస్థానం కేరళ. అందునా కొబ్బరి బోండాం. పూర్ణకుంభం. కొబ్బరికాయ మన జీవితాన్ని చెప్తుంది. అరటిపండు దూర్వాసో మహర్షి వరప్రసాదం. కదళి ఆయన భార్య పేరు. ఆయన తన భార్యను శపించాడు. శపిస్తే ఆవిడ మరణించింది. శరీరం విడిచిపెట్టి బూడిదయ్యింది. మామగారొచ్చి దెబ్బలాడాడు. అదేమిటి అలా కాల్చేసావు నీశాప దృష్టిచేత. నీకు పిల్లనిచ్చినప్పుడే మాట ఇచ్చాను. ఎందుకిలా చేసావు అని. అంటే అప్పుడు వరమిచ్చాడు. నా భార్య కదళి కాల్చబడినా ఉత్తర జన్మలలో కదళీ వృక్షంగా జన్మిస్తుంది. ఇక విత్తనం వేయక్కరలా ఒకసారి కదళీ వృక్షం పెడితే చెట్టు పడిపోతున్నప్పుడు మళ్ళీ ఇంకొక పిల్ల పుట్టేస్తుంది. ఇంకొక చెట్టు పుట్టేస్తుంది. కదళీ ఎక్కడయినా సరే. దేవతల ఆరాధనలో ఉపయోగపడుతుంది. అరటిపండు లేని పూజ ఉండదు అని. అందుకే కదళికి అంత విశేషమైన ప్రఖ్యాతి. ఆ కదళీ ఫలం, నారికేళం. ఈ రెండూ కేరళలో ఎక్కువ. రెండవ పట్టణం దేని ప్రస్తావనచేసాను నేను. కాశీ, కాశీకి ఉన్న